

Fișa 21 - G. Călinescu

↓
Analiza textului

Citește textul și răspunde cerințelor formulate:

Într-o seară de la începutul lui iulie 1909, cu puțin înainte de orele zece, un tânăr de vreo optsprezece ani, îmbrăcat în uniforma de licean, intra în strada Antim, venind dinspre Sfinții Apostoli cu un soi de valiză în mână, nu prea mare, dar desigur foarte grea, fiindcă, obosit, o trecea des dintr-o mână într-alta. Strada era pustie și întunecată, în ciuda verii, în urma unor ploii generale, răcoroasă și foșnitoare ca o pădure. [...] Tânărul mergea atent de-a lungul zidurilor, scrutând, acolo unde lumina slabă a felinarelor îngăduia, numerele caselor. Uniforma neagră îi era strânsă bine pe talie, ca un veșmânt militar, iar gulerul tare și foarte înalt și șapca umflată îi dădeau un aer bărbătesc și elegant. Fața îi era însă juvenilă și prelungă, aproape feminină din pricina șuvițelor mari de păr ce-i cădeau de sub șapcă, dar culoarea măslinie a obrazului și tăietura elinică a nasului corectau printr-o notă voluntară întâia impresie. Din chipul dezorientat cum trecea de pe un trotuar pe altul în căutarea unui anume număr, se vedea că nu cunoștea casa pe care o căuta. Strada era pustie și lumea părea adormită, fiindcă lămpile de prin case erau stinse sau ascunse în mari globuri de sticlă mată, ca să nu dea căldură.

(G. Călinescu, „Enigma Otiliei”)

- 1 Transcrie un reper spațial și unul temporal din incipitul textului dat.

2 **Menționează rolul artistic al descrierii (tabloul și portretul) în fragmentul dat.**

3 **Transcrie din text două toponime.**

Toponimele reprezintă numele proprii de locuri, având rolul de a fixa coordonatele spațiale.

4 **Numește perspectiva narativă.**

Perspectiva narativă reprezintă punctul de vedere al naratorului în raport cu universul imaginar, cu personajele care evoluează în spațiul ficțiunii artistice. Clasificare: perspectivă omniscientă (obiectivă), internă (subiectivă, relatare la persoana I, narator-personaj), externă (cu narator-martor), pluriperspectivism (perspective subiective multiple).

5 **Alcătuiește o schiță de portret a personajului din text.**

Vei avea în vedere extragerea trăsăturilor personajului, modalitățile prin care acesta este caracterizat.

Fișa 22 - G. Călinescu

Analiza textului

Citește textul și răspunde cerințelor formulate:

Casa avea un singur cat, așezat pe un scund parter-soclu, ale cărui geamuri pătrate erau acoperite cu hârtie translucidă, imitând un vitraliu de catedră. Partea de sus privea spre stradă cu patru ferestre de o înălțime absurdă. [...] Zidăria era crăpată și scorojită în foarte multe locuri, și din crăpăturile dintre fațada casei și trotuar ieșeau îndrăzneț buruienile. [...] Nicio perdea nu acoperea ochiurile de geam, pline de un praf străvechi, pe care se vedeau bine urmele picăturilor de ploaie. [...] Tânărul intră atunci, încercând să închidă cât mai bine infernala ușă, și abia înăuntru, făcu uimitoarea descoperire că mânerul de os al unui probabil clopoțel interior atârna în sală. [...] Tânărul hotărându-se în fine, trase de mânerul clopoțelului. Atunci un fel de schelălăit metalic răsună de sus ca-n niște spații mari și goale cu ecou rău. [...] apoi scara începu să scârțâie ca apăsată de o greutate extraordinară și cu o iritantă încetineală. Când provocatorul acestor grozave pârâituri fu jos, tânărul văzu mirat un omuleț subțire și puțin încovoiat. Capul îi era atins de o calviție totală și fața părea aproape spână și, din cauza aceasta, pătrată. Buzele îi erau întoarse în afară și galbene de prea mult fum, acoperind numai doi dinți vizibili, ca niște așchii de os.

- Unchiul Costache? îndrăzni să deschidă gura tânărul, pe urmă, intimidat, refăcu întrebarea: Aici șade domnul Costache Giurgiuveanu?

Bătrânul clipi din ochi, ca și când n-ar fi înțeles întrebarea, mișcă buzele, dar nu răspunse nimic.

- Eu sunt Felix, adăugă tânărul, uimit de această primire, nepotul dumnealui.

Omul spân păru tot așa de plictisit de întrebare, clipi de câteva ori din ochi, bolborosi ceva, apoi cu un glas neașteptat de răgușit, aproape șoptit, duhnind a tutun, răspunse repede:

- Nu-nu-nu știu... nu-nu stă nimeni aici, nu cunosc...

Buimăcit, tânărul stătu locului nemișcat, așteptând o revenire asupra tăgădei.

1 Identifică două moduri de expunere prezente în text.

Modurile de expunere sunt: narațiunea, descrierea, dialogul, monologul.

2 Menționează câte un sinonim pentru sensul din text al fiecăruia dintre următoarele cuvinte: cat, praf, să închidă, tăgadă.

3 Precizează rolul artistic al descrierii în textul dat.

Descrierea este un mod de expunere prin care se prezintă trăsăturile unui obiect sau personaj, cu ajutorul adjectivelor și al substantivelor.

4 Prezintă două trăsături ale personajului Felix Sima, pornind de la următorul fragment:

„– Unchiul Costache? îndrăzni să deschidă gura tânărul, pe urmă, intimidat, refăcu întrebarea: Aici șade domnul Costache Giurgiuveanu?”.

5 Alcătuieste o schiță de portret a personajului Costache Giurgiuveanu.

Vei avea în vedere extragerea trăsăturilor personajului, modalitățile prin care acesta este caracterizat.

6 Motivează apartenența textului la realism, prin prezentarea a două trăsături ale acestui curent literar, existente în text.

Trăsăturile curentului literar realism sunt: prezentarea veridică a evenimentelor, narator omniscient și omniprezent, perspectivă narativă obiectivă, utilizarea persoanei a treia, reliefarea individului ca produs al mediului căruia îi aparține, preferința pentru tipuri umane, integrarea descrierilor minuțioase în structura epică.

Analiza textului